

تەر بوونی ئاۋ

كازم بېتوینی/ستۆكھۆلەم

لە پۇخ گولالەسورەى خوشەويستی يەوہ ہاتوومەوہو

تەر تەر بە پۇخ ئاۋوہو

لەسەر پەرہى تەنكى تەنيایيم دانىشتووم

نم نم بە زمانى باران و

گور گور بە زمانى عىشق

سەفەرى جەھەننەمى خۆم بۆ ئاۋ

دەگپرمەوہ

چۆر چۆر بەسەر ئاۋدا دەپژىم

هەست بە تەر بوونی ئاۋ دەكەم

ئاۋ بە ھاژەى نوپژى خۆيپەوہ خەرىكە و

عومرى بە ھەلم بووى خۆى دەنووسیتەوہ

من خوينىكى سەوز سەوز لە ناۋ رەگەكانى ئاۋدا بەدى دەكەم

بە ھىۋاشى

سەرنج دەدەمە ھەناسەى پوشكوتن و

سەرنج دەدەمە وەحشەتى ھەلۋەرىن

بە ھىۋاشى

دەلیم داخوا تەنھایی من لە پشت کام شەوہوہ ھەلھاتبى!

ھەوزى تەنھایم چ شلوئ دەنوینى!

من بە زەمبیلەى پر نۆرەوہ لە شەوى خوايپەكى تەنھادا سەما دەكەم

من بە توپى كراسى تەنكى تەنھاییمەوہ

لە ژىر ھەتاویكى سارددا

چارەنوسم لە چارە نوسى ھىچ پەلكە گيايپەك ناچیت!

جاويدانىترين جادوگەر و

بىرترين فالچىش

وون بوونی منیان بۆ نادۆزىتەوہ!

من ھەر لە رەگەوہ وونم.....

من دەستەكانم لە غوبارى باخچەدا پەنجە بە پەنجە ھەلۋەرىن!

ئای لە ئەوینى خوناوہى گيا!

ئاي له دوستاييه تي ساده يي باران!

** ** *

رهنگه من له رهچه له كي گول بم

بو يه هيندهش دل له لاي سه مايي باخچه وانه كانه

هه ميشه هاوه لي پولي په پولانم و

رهگه زيكم ده چي ته وه سهر فرينيان!

پياسه په مه يي يه كانم

له روخ ناوه وه ده ستيان پي ده كرد تاكو داميني شو رهي

من هه موو ئيواره يه ك له و كوچه بو نخوشانه دا

لاپه ره ته نكه كانى بام هه لداوه ته وه

بو ته رايي نه شكه رژاوه كانى خوم ده گه رام!

من له لاپه ره ته نكه كانى با دا سه دان دي پي خوساوم خويندوت ته وه

له گريانى به هاري

له بيكه نيني پايزي

من له لاپه ره ته نكه كانى با دا

شه وم بينيوه رووناكي بون ده كرد

من ببوم به تاليك تيشك و

ليوم نابوو به ليوي ته نكي ده نكه شه ونميكه وه!

من هه موو ئيواره يه ك به روخ گولاله سورهي خوشه ويستي يه وه

تەماشام پەپ پەپ دەبوو

تەماشام بەسەر ھەر چەتریکدا دلۆپ دلۆپ دەگريا

تەماشام بە پەيژەيى مانگدا سەردەكەوت دەچوو بۇ تريفە چنين

من بە رۆخ گولالەسورەيى خۆشەويستى يەوہ

شەئى قومىك شەراب دەستى دەگرتە ھەتا رۆخى نەشئەي فرين

من بەو پەپى ھيمنىيەوہ

دللى ساردى پيکەكەم دەدواند

تا سەرخۆشيم نەچيئەوہ ماللى پوناكى شيتى يەتى!

ئەودەمەي نازى نازنازەيەك دەبيست

ئەودەمەي رەنگى جريوہيەك دەناسى يەو

پەنجەكانم بەسەر يەكدا ھەلدەوہرين

نەمدەتوانى دەستە تەپەكانى ئاوبكوشم

نەمدەتوانى تەھليلەكانى پەرسىلەكەيەك بنوسمەوہ

ئاشناي يەتى دلۆپيک باران و دلۆپيک كازيوہم تەفسير نەدەکرد

نەينى سەوز بوونى درەختم لە باخ نەدەپرسى

نەمدەپرسى سەوزترين سەماي دارستان كەي دەستپى دەكات

** ** *

دوای چاره‌نوسی گول‌ه‌که‌فه‌کان که‌وتم
رینگایه‌کی پر نوورم له ده‌ریادا دۆزیه‌وه
که له تاله‌مویه‌کی هه‌تاو ده‌چوو
من به‌دهم زریکه زریکی زکریکی ووشکه‌وه رۆیشتم و
له پاش خۆم نسی ی خۆم به با سپارد
له پاش خۆم گۆشه‌یه‌کی دلم لای گول جیه‌یشت
به دوورگه شه‌وره‌نگه‌کاندا تیپه‌پریم
تا بگه‌مه دوره‌ده‌ستترین که‌ناری عیشق
قانونی ده‌ریا له نه‌وره‌سه‌کان فی‌ربووم و
له ماسی یه‌کانیش سیحری سکوت!
ده‌ریا پاکی قه‌وزه‌یی بو شه‌رح کردم و
سه‌ده‌فه‌کانی ناو دلی خوی نیشان دام

من وه‌کو موسافیریکی خه‌یال سپی
به دوایی چاره‌نوسی گول‌ه‌که‌فه‌کاندا چووم
سه‌فه‌ری من به ده‌ریادا
ته‌رترین سه‌فه‌ر بوو
پۆژه‌ه‌لات و پۆژئاوای جوانی گه‌رام
باکور و باشوری خوشه‌ویستیم پشکنی
گویم له نه‌وای هه‌موو ئه‌و گۆرانی یه کوژاوانه‌گرت

كە دەيانويست فانوسىك لە لاچلى درەختىكى باخچە ھەلواسن

پر بووم لە پەروپۆى پرسىار

بە نەرمى بە خۆم دەگوت

خۆر چى دەلئىت دەمە دەمى ئاوا بوون و بەيانىان بە دەم چ ئاوازيكەو ھەلئىت

درەختەكانى دارستان چۆن خۆشەوويستى دەكەن

كەى گمە لە گەروى كۆتردا دەخوسىت

بە نەرمى بە خۆم دەگوت

درەنگە بۆ بارىنى پەلكەزىپىنە

درەنگە بۆ وادەى ھاتنى (مەھدى)!

ھەلئىتى كەرويشكىكى توكن بە ناو چەمەنى نەعاندا

خەوتنى كولاوكورەيەك لە ژىر نسى ي گولە گەنمىك

بارىنى مېھرى خودا و مېھرى ھىشوويەك ترى ي سوور

دانىشتن لە مەجلىسى دەرياوانان

پشتنى كوفر بەسەر دوكلە ئىماندا

وەك ئاوردانەو ھى قەرەجىكى كۆچەرىن

لە شارىكى بە جىماوى ناو تەمتوومان!!

**

**

**

فەرھەنگى گول دەخوئىنمەو ھە لە ناو بۇندا!

سینه‌م پر بووه له پشکووتن
به رۆخ کالبوونه‌وه‌ی هه‌تاوه‌وه‌م
ته‌پییتی دلی شه‌و و
هیلاکی رۆحی ته‌نهایم وه‌زن ده‌که‌م
تیکه‌لی ورشه‌ی نمه‌ با یه‌کی ته‌زیو ده‌بم و
ده‌چمه‌ ناو‌خه‌یالی دره‌ختیکی بی ناونیشان..
ته‌لیسمی ئاوینه‌ ده‌رخ ده‌که‌م و
زه‌غره‌فه‌ی ماچیکی کال ده‌کیشم
من به‌ رۆخ ئاوه‌وه
ئه‌هریمه‌ن ده‌عوته‌ ده‌که‌م
له‌گه‌ل خۆمدا ده‌یبه‌مه‌ ژیر هه‌ناسه‌ی سیویک
نامۆیی له‌گه‌لدا به‌ش ده‌که‌م
سه‌فه‌ری له‌گه‌لدا به‌ش ده‌که‌م
عیباده‌ت
عیشق
ئیمان
شیتی یه‌تی

قه‌راغی ئاوی له‌گه‌لدا به‌ش ده‌که‌م!

له‌گه‌ل خۆمدا ده‌یبه‌مه‌ رۆخ باخچه
تا بی شومار گه‌لایی خویناوی ببینی

تا بى شومار قىژە قىژى زەمان بىيىستى

لەگەل خۇمدا دەيبەمە قەراخ باخچە

تەنكترىن رازى گولەباخىكى بۇ دەگىرمەو!

** ** *

ھەمىشە لە دوتويى تەنھايى مندا پەپوولەيەك خەوتوو!

بەلام ھەيداد

من ناتوانم ھىمنى پەپوولە بدوئىنم

تا زمانىكى نازكتر لە زمانى گول نەدۆزمەو

من نازانم

نە نم نم بە زمانى باران

نە گور گور بە زمانى عىشق

پازىكى رەونەقدار بدركىنم

كە من پشكووتوى ژير غەزەبىكى ئەزەلیم و

دەلنىام

ھىچ قىامەتىكى خۇلاويش لە خۆيم ناگرىت!

ھىشوويەك گىلاس

دەچىتەو سەر خوناوھى رەگەزى موحىبەت

قەراغى ئاو دەچىتەو سەر ھىمنى پەپووسىمانە

تاو تاو تهسليم بونی من به خودا
دهچيتهوه سهر سۆزی میاومیاوینی پشیلهیهکی پیر
گور گور عیشقی من به خودا
پازاندنهوهی پیدهشتی نامۆیمه!

** ** *

له رۆخ ئاوهوه چوممهته رۆخ ئاگر
له رۆخ ئاگرهوه چوممهته رۆخ ئاو
له رۆخ ههردوکیاندا
من ههر ئهه و گیزه لۆکهی دوکه لهم

شیتانه خوول دهخۆم و

مهستانه با دهستم دهگریت!

من ههر ئهه و ئینجانه شووشههی یهه گوولی یهئسم تیا رواوه

من ههر ئهه و دهسته لهرزۆکهه که تهرمی خۆم پادهکیشم

من چاوه پروانی یهکی تفتم

له وون بونی خۆم وهپهس بوم

وهپهسم وهکو گه لایهکی وشکی دهم با

گویم له کرتی ورد بونی خۆمه

وهپهسم وهک لاسکیک پیحانهی خنکاو لهناو بۆندا

وهرهسىم ئاياتىكى ژهراوى يه

وهرهسىم موسافىرىكه بهناو شهويكى بى سهحردها رتهدهبى

وهرهسىم بوونى گوناھبارانى قيامهتى لى دىت

خانه خانهى وهرهسى من چ تاكونىكيان تيرژاوه

كولان كولان وهرهسى من چ رهشهبايهكيان لىديت

** ** *

من دهبى به هيمنى ئاو بدوينم

به سادىبى سهفهرى جهههنه مى خوم بو ئاو بگيرمهوه

به شينهيبى فهرهنگى گول لهناو بوندا بخوينمهوه

من دهبى بهسهر پرووى ئاوهوه ئاياتهكانى گهلاميو بنوسمهوه

تاچلهكانى وهرهسىم سهوزتر بن

بيگانهم به ههموو رهنگهكانى ناوپهلكهزيپينهيهكى كرنووش بردوو

بيگانهم به زمزمهه مى خواناسيكي خوساوبه تاحهت

به ئاوس بوونى لاله

به گومرا بوونى ده مى مردن

من له شمشالى ئه و شمشالژهنه پيره تير بووم و

له جامى بيدهنگى ئه و باغهوانه خاموشه م خواردوتهوه

من هه ناسه كانى خۆم له كوپه ي ترى هه لكيشاوه و
رهنگ به رهنگ هه لوه رينى باخچهم خويندۆته وه

من ده بى رهگى باران بدۆزمه وه

رهگى ته پييتى و

رهگى بارين

من ده زانم خۆر هيشتا هه تاوى خۆى نه ناسيوه

من ده زانم گۆل هيشتا جوانى خۆى نه بينيوه

من ده زانم با به گفه ي خۆى كه پ بووه و

ئاوړ له پژانى گه لايه ك ناداته وه!

من ده بى رهگى با بدۆزمه وه

وه په سى من له و سه رى بيا بانه وه دى

له گه ل گه رده لوولى لم دا هه لده كات

من ده بى باخچه به رووتى بدوينم و

گۆله كان له چه وزى گومان هه لكيشم!

سه فه رى به فر و سه فه رى ئه و هه موو سپييتى يه

سه فه رى باران و سه فه رى ئه و هه موو ته پييتى يه

سه فه رى به هار و سه فه رى ئه و هه موو سه وزيتى يه

سه فه رى ريشۆله كان و سه فه رى ئه و هه موو فرينه

سه فه رى ماسى يه كان و سه فه رى ئه و هه موو عيشقه

سەفەرى من و سەفەرى ئەو ھەموو تەنھایی یە

من دەبى رەگى عىشق بدۆزمەوہ

ئەو دەمە لە ناوہختى كوژانەوہى ئەستىرەيەك سەر دەر دەكەم

من دەبى زمانى شەو دەرځكەم

تا لەسەرځۆ

لاپەرەى بیدەنگى بەرد بخوینمەوہو

دەمى چرۆ كردنى درەخت بەخەبەر بىم

من دەبى خیرا راکەم بەدواى خۆمدا

لە پۆخ ئاوەوہ تا پۆخى خۆم پانەوہستم

تا بړىكى دى پتر لە خۆم نزيكتر دەبمەوہ!!

ھاوینی 2002